

โครงการส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันการตาย ของมารดา

๑. หลักการและเหตุผล

การให้บริการอนามัยแม่และเด็ก เป็นบริการสุขภาพขั้นพื้นฐานที่สำคัญในการพัฒนาคุณภาพของประชากรโดยมีเป้าหมายเพื่อให้ลูกเกิดรอด แม่ปลอดภัย ลดอัตราการตายของมารดาและทารก เป้าประสงค์หลักใน ค.ศ.๒๐๑๕ ของประเทศที่กำลังพัฒนาคือ ลดอัตราการตายของมารดาขณะตั้งครรภ์คลอดและหลังคลอด ปัจจุบันสถานสุขภาพของหญิงตั้งครรภ์ ในเขตบริการสุขภาพที่ ๑ ยังพบปัญหาที่สำคัญคือ การตายของมารดา ซึ่งนับว่ายังสูงเกินเกณฑ์อย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๕๒ เป็นต้นมา การตายของมารดาในเขตบริการสุขภาพที่ ๑ ที่เสียชีวิตมากที่สุดได้แก่การตายจาก ตกเลือดหลังคลอด, โรคแทรกซ้อนทางอายุรกรรม และ น้ำคร่ำอุดตัน สำหรับการตายของมารดาในภาพรวมจังหวัดเชียงราย มีแนวโน้มที่ลดลง แต่ก็ยังสูงกว่าเกณฑ์ (เกณฑ์ < ๑๕ : แสนการเกิดมีชีพ) ส่วนการตายของมารดาในโรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์ ซึ่งสาเหตุการตายส่วนใหญ่เป็นจาก Direct cause คือการตกเลือดหลังคลอด (Postpartum Hemorrhage) และภาวะความดันโลหิตสูงขณะตั้งครรภ์

งานอนามัยแม่และเด็กจังหวัดเชียงราย ได้ทำการแก้ไขปัญหาดังกล่าวและพัฒนาระบบการป้องกันการตกเลือดหลังคลอดมาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ ทำการทบทวนสาเหตุการตาย (Dead case conference) ร่วมกับสหวิชาชีพที่เกี่ยวข้องในโรงพยาบาลและเครือข่ายระดับจังหวัด ทำให้มีการปรับมาตรฐานการเฝ้าระวังเพื่อป้องกันการตกเลือดหลังคลอด, ปรับมาตรฐานการเฝ้าระวังสัญญาณชีพหลังคลอด, ใช้ PPH Set box และถุงตวงวัดปริมาณเลือดหลังคลอด, จัดทำแนวทางการดูแลผู้ป่วยตกเลือดหลังคลอด, แบบบันทึกการเฝ้าระวังภาวะตกเลือดหลังคลอด, แบบประเมินการเสียเลือดจากผ้าอนามัยและผ้าอ้อมสำเร็จรูป, จัดระบบให้คำปรึกษาฉุกเฉิน (consult risk) และแนวทางการดูแลผู้ป่วยตกเลือดหลังคลอด ในห้องคลอดทุกโรงพยาบาลของจังหวัดเชียงราย ,มีโครงการอบรม แพทย์จบใหม่เรื่องการป้องกันมารดาตาย ก่อนออกปฏิบัติงานใน รพช. และให้นโยบายปฏิบัติเพื่อป้องกันการฟ้องร้อง ร้องเรียนทำให้อัตราการตายของมารดาลดลงได้ระดับหนึ่ง

อย่างไรก็ตามการตายของมารดาหลังคลอด ก่อให้เกิดการสูญเสียที่ยิ่งใหญ่ของครอบครัว ส่งผลกระทบต่อจิตใจที่ยาวนานและเป็นความเสี่ยงสูงต่อการถูกฟ้องร้อง ร้องเรียนของโรงพยาบาล เพื่อป้องกันปัญหาและลดอัตราการตายของมารดาให้ได้ตามเกณฑ์ จึงต้องมีการพัฒนาศักยภาพบุคลากรและพัฒนาระบบการดูแลรักษาพยาบาล เพื่อป้องกันการเกิดปัญหาดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง

๒. วัตถุประสงค์ของโครงการ

๑. เพื่อลดอัตราการตายของมารดาและทารก,
๒. เพื่อพัฒนาศูนย์ผ่าตัดส่องกล้องทางนรีเวช/ศูนย์เทคโนโลยีเจริญพันธุ์

๓. เป้าหมาย/กลุ่มเป้าหมาย

๑. บุคลากรทางการแพทย์และการสาธารณสุข
๒. ผู้ป่วยภายในเครือข่ายจังหวัดเชียงราย - พะเยา

๔. กิจกรรมดำเนินงาน

OPD สูติ-นรีเวชกรรม

๔.๑ กิจกรรมพัฒนางานบริการผู้ป่วยนอกสูตินรีเวชกรรม

๑. OPD สูติ-นรีเวชกรรม
๒. ปรับปรุง พื้นที่ YFHS คลินิกวัยรุ่น และวางแผนครอบครัว
๓. การเพิ่มบริการ colposcope + LEEP สัญจร รพช. ที่มีสูติแพทย์

๔.ปรับปรุงห้องหัตถการ ห้องส่องกล้องและตัดปากมดลูกด้วยห่วงไฟฟ้า

คลินิกวัยรุ่น

๔.๒ พัฒนาระบบบริการคลินิกวัยรุ่นและเครือข่าย

๑.อบรมฟื้นฟูการวางแผนครอบครัวยุคใหม่ : วัยรุ่นไทยชีวิตสดใส ประจำปี ๖๒

๒. conference case ตั้งครรภ์ไม่พร้อม

๓.นิเทศ/เยี่ยมเสริมพลังงานโครงการป้องกันการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น

๔.ประชุมกรรมการ YHS รพ ประจำปี

ห้องฝากครรภ์

๔.๓ พัฒนาระบบบริการการดูแลมาตาและทารก พัฒนาระบบบริการครรภ์เสี่ยงสูง

๔.๕ ปรับปรุงสิ่งแวดล้อมภายในหน่วยงาน

๔.๖ พัฒนาศักยภาพของบุคลากรห้องฝากครรภ์

สูติกรรม ๑

๔.๔ งานพัฒนางานบริการของหน่วยงานผู้ป่วยหลังคลอด

๔.๕ พัฒนางานบริการด้านสิ่งแวดล้อม

๔.๖ พัฒนาศักยภาพบุคลากร

สูติกรรม๒

๔.๗ งานพัฒนางานบริการของหน่วยงานผู้ป่วยหลังคลอดพิเศษ

๑.ปรับปรุงสิ่งแวดล้อมภายในหน่วยงาน

๒.ปรับปรุงห้องพิเศษ และบริการมารดา-ทารก หลังคลอด

๓.โครงการตรวจการได้ยินทารกแรกเกิด

๔.พัฒนาศักยภาพของบุคลากร

ห้องคลอด

๔.๘ งานพัฒนางานบริการงานห้องคลอด

๔.๙ พัฒนาศักยภาพบุคลากร

นรีเวชกรรม

๔.๑๐ งานพัฒนางานบริการงานหอผู้ป่วยนรีเวช

๔.๑๑ พัฒนาศักยภาพบุคลากร

คลินิกนมแม่

๔.๑๒ พัฒนาศักยภาพบุคลากรภายในโรงพยาบาล

สำนักงานสูตินรีเวชกรรม

๔.๑๓ พัฒนากลุ่มงานเป็นสถาบันฝึกอบรมแพทย์ประจำบ้าน

๔.๑๔ ประชุมวิชาการประจำ PCT สูติ

๔.๑๕ ประชุมวิชาการกลุ่มงาน

โครงการส่งเสริมสุขภาพ มารดาและทารก : มหัศจรรย์ ๑๐๐๐ วันแรกแห่งชีวิต

๑.จัดประชุมวิชาการงานอนามัยแม่และเด็ก เขตสุขภาพที่ ๑

๒.Perinatal conference และนำเสนอวิชาการสูติศาสตร์-กุมารเวชศาสตร์ ที่เกี่ยวข้องกับกรณีศึกษา

๓.ประชุมคณะกรรมการโครงการมหัศจรรย์ ๑๐๐๐ วันแรกแห่งชีวิต

๔.อบรม จนท ฝากครรภ์ การดูแลหญิงตั้งครรภ์ เสี่ยงสูง

- ๕.อบรม จนท ฝากครรภ์ การดูแลหญิงตั้งครรภ์ เสี่ยงสูง
๖.นิเทศ ติดตามความก้าวหน้า พัฒนา รพ แม่จัน NODE MCH
๗.อบรมเชิงปฏิบัติการ ultrasound : Basic ultrasound OB-Gyn

๕. ระยะเวลาดำเนินงาน ตั้งแต่ เดือนตุลาคม ๒๕๖๒ – กันยายน ๒๕๖๓

๖. งบประมาณ งบดำเนินการเบิกจากเงินบำรุงโรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์

๑. งบดำเนินการ ๓๙๐,๙๕๐ บาท

๒. งบอื่นๆ ๑๕,๐๐๐ บาท

รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๔๐๕,๙๕๐ บาท (สี่แสนห้าพันเก้าร้อยห้าสิบบาทถ้วน)

*** เอกสารแนบแผนปฏิบัติการโครงการส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันการตายของมารดา
ค่าใช้จ่ายแต่ละกิจกรรม สามารถถัวเฉลี่ยกันได้

๗. การประเมินผลโครงการ

๗.๑ ตัวชี้วัดความสำเร็จ

๑. อัตราตายของมารดา < 15 : 100,000

๒. อัตรามารดาตายจาก PPH เท่ากับ 0

๓. อัตราการตายของมารดาจากภาวะครรภ์เป็นพิษเท่ากับ 0

๘. ประโยชน์ที่จะได้รับ

- ภาคีเครือข่ายงานอนามัยแม่และเด็กจังหวัดเชียงรายมีองค์ความรู้ในการพัฒนาศักยภาพตนเองและทีมงาน เพื่อดูแลหญิงตั้งครรภ์ หญิงคลอดและหลังคลอด และสามารถแก้ไขปัญหาการตายได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในระดับโรงพยาบาลแม่ข่ายและระดับจังหวัด
- มารดาและทารก ได้รับการดูแลตามมาตรฐาน มีความปลอดภัยจากการเสียชีวิต

๙. ผู้รับผิดชอบโครงการ คณะกรรมการบริหารโครงการส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันการตาย ของมารดา

ลงชื่อ.....
(นางกรรณิการ์ ไชยสวัสดิ์)
ประธานโครงการ

ลงชื่อ.....
(นางสาวศิรินิภา อินทรพานิชย์)
รองผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนาระบบบริการและสนับสนุนบริการสุขภาพ

ลงชื่อ.....
(นายสำเริง สีแก้ว)
รองผู้อำนวยการฝ่ายการแพทย์

ลงชื่อ.....
(นายสมศักดิ์ อุทัยพิบูลย์)
รองผู้อำนวยการฝ่ายการแพทย์

ลงชื่อ.....
(นายไชยเวช ธนไพศาล)
ผู้อำนวยการโรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์

ลงชื่อ.....
(นายทศเทพ บุญทอง)
นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดเชียงราย

KPI ขอบของ ตัวชี้วัด (รหัสตัวชี้วัด)	งานและกิจกรรม	วัตถุประสงค์ ของงาน	เป้าหมายของกิจกรรม		สถานที่ดำเนินการ			ระยะเวลาดำเนินการ				งบประมาณ		ผู้รับผิดชอบ			
			กลุ่ม	จำนวน	ภายใน	ภายนอก	ไตรมาสที่ 1	ไตรมาสที่ 2	ไตรมาสที่ 3	ไตรมาสที่ 4	รายละเอียด	จำนวน	แหล่งงบประมาณ				
2	Perinatal conference และนำเสนองานวิชาการสู่ ศาสตราจารย์นายแพทย์ศาสตราจารย์ที่เกี่ยวข้องกับกรณีศึกษา	พัฒนาเครือข่ายอนามัยแม่และเด็ก ลดอัตราการตายมารดาและทารก	คณะกรรมการและคณะทำงานอนามัยแม่และเด็กจังหวัดเชียงใหม่	120 คน	✓	14 ส.ค. 63	15 มี.ค. 63	22 พ.ค. 63					คำอำนวยการ 90 บาท * 450 คน * 1 มี้อ คำอำนวยการ 30 บาท * 2 มี้อ * 3 ห้อง คำอำนวยการ 90 บาท * 450 คน * 1 มี้อ คำอำนวยการ 30 บาท * 2 มี้อ * 450 คน คำอำนวยการ 90 บาท * 450 คน * 1 มี้อ รวมกิจกรรมที่ 1 คำนำเงิน 5 บาท * 120 คน * 6 มี้อ	15,000.00 3,600.00 40,500.00 27,000.00 40,500.00 200,700.00 3,600.00 32,400.00 36,000.00	เงินบำรุง เงินบำรุง เงินบำรุง เงินบำรุง เงินบำรุง เงินบำรุง เงินบำรุง เงินบำรุง เงินบำรุง เงินบำรุง	นพ.อุทิศ นพ.อุทิศ นพ.อุทิศ นพ.อุทิศ นพ.อุทิศ นพ.อุทิศ นพ.อุทิศ	
3	ประชุมคณะกรรมการโครงการตั้งครรภ์ 1000 วัน แม่แห่งชีวิต		คณะกรรมการโครงการ	50 คน	✓								คำอำนวยการ 90 บาท * 50 คน * 2 วัน คำอำนวยการ 30 บาท * 50 คน * 2 มี้อ * 2 วัน รวมกิจกรรมที่ 2	9,000.00 6,000.00 15,000.00	งบ PPA เขต งบ PPA เขต งบ PPA เขต		
4	อบรม จนท. ผักกรรม การดูแลหญิงตั้งครรภ์ เสี่ยงสูง		แพทย์ ชรบ.น.จ. รพ. หรือชาย MCH	50									คำอำนวยการ 90 บาท * 50 คน * 1 มี้อ คำอำนวยการ 30 บาท * 50 คน * 2 มี้อ * 1 วัน รวมกิจกรรมที่ 4	4,500.00 3,000.00 7,500.00	เงินบำรุง เงินบำรุง เงินบำรุง		
5	ติดตามนิเทศ งานอนามัยแม่และเด็ก ไทย-ลาว แขวงอนุสาวรีย์ สปป. ลาว																
6	นิเทศ ติดตามความก้าวหน้า พัฒนา รพ. แม่จัน NODE MCH																
7	อบรมเชิงปฏิบัติการ ultrasound : Basic ultrasound OB-Gyn		แพทย์พยาบาล โรงพยาบาลชุมชน ไพร่ตง อัสสัมชัญปัตตานีปัตตานีและ ศึกษารวมกันปัตตานี โนนรังใต้	80 คน (รุ่นละ 40)										เดินทางโดยใช้งบของรพ. คำอำนวยการ 30 บาท * 80 คน * 2 มี้อ คำอำนวยการ 90 บาท * 80 คน รวมกิจกรรมที่ 7	4,800.00 7,200.00 12,000.00	เงินบำรุง เงินบำรุง เงินบำรุง	

ล.ชื่อ (.....) นายดำรง สีนแก้ว นายแพทย์ ภูมิพล
 นางสาววิมลภัก อิศราพันธ์ นายแพทย์เวช อนุพัชรา
 ผู้ตรวจสอบโครงการ ผู้ตรวจสอบโครงการ
 ล.ชื่อ (.....) นายสมศักดิ์ อัญชัย นายแพทย์เวช อนุพัชรา
 ผู้ตรวจสอบโครงการ ผู้ตรวจสอบโครงการ
 ล.ชื่อ (.....) นายสมศักดิ์ อัญชัย นายแพทย์เวช อนุพัชรา
 ผู้ตรวจสอบโครงการ ผู้ตรวจสอบโครงการ